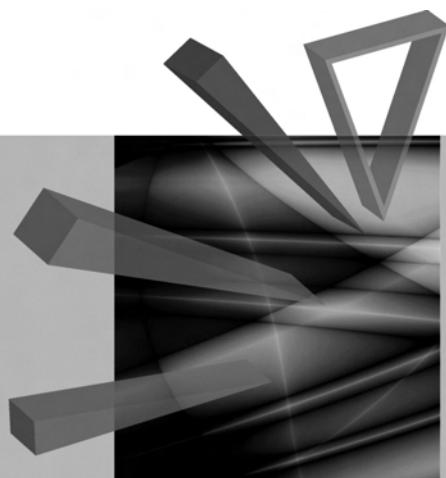

Problemy rozwoju regionalnego

Redaktorzy naukowi
Elżbieta Sobczak
Andrzej Raszkowski

Recenzenci: Piotr Bury, Beata Filipiak, Tadeusz Grabiński, Anna Malina, Danuta Stawasz,
Edward Stawasz, Eugeniusz Wojciechowski

Redaktor Wydawnictwa: Elżbieta Kożuchowska

Redaktor techniczny: Barbara Łopusiewicz

Korektor: Aleksandra Śliwka

Łamanie: Beata Mazur

Projekt okładki: Beata Dębska

Publikacja jest dostępna na stronie www.ibuk.pl

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne w międzynarodowej bazie danych
The Central European Journal of Social Sciences and Humanities <http://cejsh.icm.edu.pl>
oraz w The Central and Eastern European Online Library www.ceeol.com
a także w adnotowanej bibliografii zagadnień ekonomicznych BazEkon,
http://kangur.uek.krakow.pl/bazy_ae/bazekon/nowy/index.php

Informacje o naborze artykułów i zasadach recenzowania znajdują się
na stronie internetowej Wydawnictwa
www.wydawnictwo.ue.wroc.pl

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2012

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-229-1

Wersja pierwotna: publikacja drukowana

Druk: Drukarnia TOTEM

Spis treści

Wstęp	13
Malgorzata Markowska, Danuta Strahl: Klasyfikacja dynamiczna europejskiej przestrzeni regionalnej ze względu na poziom identyfikatorów innowacyjności typu Output	15
Marek Szajt: Zmiana pozycji innowacyjnej regionów w rozszerzającej się Unii Europejskiej	29
Elżbieta Izabela Misiewicz: Innowacyjność a rozwój regionalny – model miękki	39
Katarzyna Widera: Analiza porównawcza poziomu innowacyjności regionów	48
Elżbieta Sobczak: Statystyczna analiza pracujących według intensywności działalności B+R w państwach Unii Europejskiej.....	56
Malgorzata Markowska: Klasyfikacja unijnych regionów ze względu na dynamikę charakterystyk innowacyjności (w zakresie Output)	66
Dariusz Głuszczuk: Regionalny system innowacji – ujęcie definicyjne i modelowe (dyskusje na gruncie teorii).....	81
Andrzej Sztando: Ocena systemów wdrażania regionalnych strategii innowacji – raport z badań.....	90
Bartłomiej Jefmański, Malgorzata Markowska: Ocena pozycji polskich regionów ze względu na inteligentną specjalizację w europejskiej przestrzeni z wykorzystaniem klasyfikacji rozmytej.....	102
Anna Beata Kawka: Wpływ jakości kapitału ludzkiego na rozwój regionalny	114
Iwona Skrodzka: Kapitał intelektualny a poziom rozwoju gospodarczego polskich województw – model miękki	124
Malgorzata Juchniewicz, Urszula Tomczyk: Regionalne zróżnicowanie kapitału intelektualnego przedsiębiorstw w Polsce	136
Magdalena Graczyk, Leszek Kaźmierczak-Piwko: Rola ekoinnowacji w procesie zrównoważonego rozwoju regionu	147
Katarzyna Szymańska: Innowacyjność regionu jako narzędzie kształtujące kulturę organizacyjną MSP.....	158
Łukasz Mamica: Wzornictwo przemysłowe jako sektor przemysłów kreatywnych.....	168
Arkadiusz Świadek, Marek Tomaszewski: Łańcuchy dostaw w kształtowaniu innowacyjności regionów Polski zachodniej.....	178
Patrycja Zwiech: Znaczenie kapitału ludzkiego w rozwoju województwa zachodniopomorskiego.....	190

Janusz Kornecki, Maciej Kokotek, Arkadiusz Szymański: Wsparcie innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw w rozwoju województwa łódzkiego.....	201
Krzysztof Krukowski, Maciej Zastempowski: Instrumenty finansowe wspierające innowacyjność przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w świetle badań empirycznych.....	211
Marek Obrębalski: Współczesne problemy polityki regionalnej Unii Europejskiej i Polski.....	218
Bogdan Leszkiewicz: Strategie Unii Europejskiej w zakresie polityki regionalnej.....	228
Tomasz Dorożyński: Polityka spójności Unii Europejskiej a gospodarka lokalna i regionalna.....	236
Ewa Kusidel: Wpływ polityki spójności na konwergencję wewnętrzną w Polsce	246
Artur Lipieta, Barbara Pawelek, Roman Huptas: Analiza porównawcza województw Polski ze względu na wykorzystanie środków unijnych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2007–2010	257
Mariusz Wiśniewski: Regionalne zróżnicowanie absorpcji unijnego wsparcia dla polskiej wsi.....	266
Kinga Wasilewska: JESSICA, JEREMIE i JASPERS na rzecz wzrostu gospodarczego	278
Alojzy Zalewski: Rynkowe uwarunkowania konkurencji terytorialnej w świetle inwestycji rzeczowych	290
Małgorzata Leśniak-Johann: Uwarunkowania konkurencji i współpracy w kontekście rozwoju turystyki na pograniczu dolnośląsko-saksońskim. Zarys problemu	300
Emilia Bogacka: Współpraca w zakresie bezpieczeństwa publicznego na obszarze nadgranicznym Polski z Niemcami	312
Alina Kulczyk-Dynowska, Katarzyna Przybyła: Karkonoskie parki narodowe (Karkonoski Park Narodowy i Krkonošský Národní Park) a rozwój transgranicznej przestrzeni regionalnej	321
Anna Malina, Dorota Mierzwa: Analiza porównawcza sytuacji makroekonomicznej Polski i krajów ościennych w okresie 20 lat przemian gospodarczych.....	330
Zbigniew Piepiora: Występowanie katastrof naturalnych w Europie i międzynarodowa współpraca w zakresie przeciwdziałania ich skutkom.....	342
Jakub Piecuch, Łukasz Paluch: Społeczno-ekonomiczne uwarunkowania rozwoju regionów basenu Morza Śródziemnego	357
Adam Dąbrowski: Globalizacja a regionalizm	366
Krzysztof Malik: Wybrane metody oceny polityki rozwoju regionu.....	374
Dorota Rynio: Regiony problemowe wobec nowego paradygmatu polityki regionalnej w Polsce	394

Piotr Rzeńca: Parki tematyczne jako czynnik rozwoju gospodarki. Identyfikacja zjawiska.....	405
Renata Lisowska: Uwarunkowania rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w regionach zmarginalizowanych na przykładzie województwa łódzkiego.....	416
Aleksandra Koźlak: Transport jako czynnik rozwoju regionalnego	425
Adam Przybyłowski: Inwestycje transportowe w województwie dolnośląskim w aspekcie realizacji strategii zrównoważonego rozwoju	435
Paweł Andrzejczyk: Znaczenie logistyki zwrotnej dla zrównoważonego rozwoju regionu	450
Waldemar A. Gorzym-Wilkowski: Wojewódzkie planowanie przestrzenne – istota, możliwości i ograniczenia.....	460
Andrzej Raszkowski: Wybrane aspekty orientacji marketingowej jednostek terytorialnych.....	470
Krzysztof Wiktorowski: Tożsamość regionalna i lokalna jako element zrównoważonego rozwoju regionu zachodniopomorskiego	480
Jan Polski: Efekty zewnętrzne w marketingu urbanistycznym	491
Danuta Stawasz: Regionalne zróżnicowania rozwoju polskich regionów po 10 latach funkcjonowania samorządu terytorialnego	501
Beata Bal-Domańska: Klasyfikacja podregionów Polski szczebla NUTS-3 ze względu na poziom rozwoju gospodarczego	509
Łukasz Mach: Zastosowanie metod wielowymiarowej analizy do oceny potencjału rozwojowego regionów.....	520
Grażyna Karmowska: Porównanie rozwoju subregionów województwa zachodniopomorskiego w latach 1999–2007	530
Ewa Mazur-Wierzbicka: Stymulowanie zrównoważonego rozwoju w regionie zachodniopomorskim przy wykorzystaniu dobrych praktyk.....	542
Maria Kola-Bezka: Przedsiębiorczość jako czynnik rozwoju regionu w świetle wyników badania ankietowego mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego	552
Joanna Kosmaczewska: Przedsiębiorczość jako stymulanta turystycznego rozwoju obszarów wiejskich.....	563
Sandra Misiak: Aktywność zawodowa kobiet w województwie zachodniopomorskim	573
Agnieszka Skowronek-Grądział: Analiza porównawcza obszarów wiejskich w zakresie infrastruktury służącej ochronie środowiska	582
Justyna Danielewicz, Maciej Turała: Analiza zróżnicowania przestrzennego wydatków na usługi z zakresu oświaty i wychowania w Polsce	594
Anna Majchrzak: Ocena sytuacji finansowej powiatów województwa wielkopolskiego z wykorzystaniem metody Warda	602
Marian Maciejuk: Struktura pomocy publicznej dla przedsiębiorców w Polsce w latach 2006-2009	612

Tomasz Kołakowski: Pomoc publiczna udzielona przez dolnośląskie samorządy podmiotom gospodarczym – dynamika i rodzaje wsparcia.....	623
Andrzej Wasiak: Restrukturyzacja w PKP na przykładzie PKP Energetyka SA	636
Monika Murzyn-Kupisz: Działania na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego a efekty mnożnikowe w gospodarce lokalnej i regionalnej.....	645
Marcelina Zapotoczna, Joanna Cymerman: Wykorzystanie wielowymiarowej analizy dyskryminacyjnej do grupowania wspólnot mieszkaniowych	658
Agnieszka Kłysik-Uryszek: Działalność eksportowa spółek z udziałem kapitału zagranicznego – regionalne zróżnicowania w Polsce.....	668

Summaries

Malgorzata Markowska, Danuta Strahl: Dynamic classification of the European regional space regarding the level of Output innovation identifiers	28
Marek Szajt: Change in the innovative position of regions in the enlarging European Union.....	38
Elżbieta Izabela Misiewicz: Innovation and regional development – the soft model	47
Katarzyna Widera: Comparative analysis of the level of innovation in regions.....	55
Elżbieta Sobczak: Statistical analysis of workforce by the intensity of R&D activity in EU countries	65
Malgorzata Markowska: EU regions classification by the dynamics of innovation characteristics (regarding Output)	80
Dariusz Głuszczyk: Regional innovation system – the definitive and the model approach (theoretical discussions).....	89
Andrzej Sztando: Assessment of the regional innovation strategies implementation systems – a study report.....	101
Bartłomiej Jefmański, Malgorzata Markowska: The assessment of Polish regions with regard to smart specialization in European space applying fuzzy classification.....	113
Anna Beata Kawka: The influence of human capital quality on regional development.....	123
Iwona Skrodzka: Intellectual capital influence and the level of economic development in Polish regions – the soft model.....	135
Malgorzata Juchniewicz, Urszula Tomczyk: Regional differentiation of enterprise intellectual capital in Poland.....	146
Magdalena Graczyk, Leszek Kaźmierczak-Piwko: The role of eco-innovation in the process of sustainable development of a region.....	157

Katarzyna Szymańska: Region innovativeness as a tool shaping the organisational culture of SMEs.....	167
Lukasz Mamica: Industrial design as a sector of creative industries.....	177
Arkadiusz Świadek, Marek Tomaszewski: Supply chain in shaping the innovativeness of Western Poland regions	189
Patrycja Zwiech: The importance of human capital in the development of West Pomeranian Voivodeship	200
Janusz Kornecki, Maciej Kokotek, Arkadiusz Szymański: Support for the innovativeness of small and medium-sized enterprises in the development of Łódź Voivodeship.....	210
Krzysztof Krukowski, Maciej Zastempowski: Financial instruments supporting the innovativeness of Kuyavian-Pomeranian Voivodeship in the light of empirical research	217
Marek Obrębalski: Contemporary problems of the regional policy of the European Union and Poland	227
Bogdan Leszkiewicz: Strategies of the European Union regional policy	235
Tomasz Dorożyński: The role of EU cohesion policy in regional and local economy.....	245
Ewa Kusidel: The impact of the cohesion policy on the internal convergence in Poland	256
Artur Lipieta, Barbara Pawelek, Roman Huptas: Comparative analysis of Polish Nuts 2 level regions from the point of view of the level of using European funds from the European Regional Development Fund for the period between January 2007 and June 2010	265
Mariusz Wiśniewski: Regional diversification of EU support absorption for Polish rural areas.....	277
Kinga Wasilewska: JESSICA, JEREMIE and JASPERS for economic growth.....	289
Alojzy Zalewski: Market determinants of territorial competition in the light of material investments.....	299
Małgorzata Leśniak-Johann: Conditions of the cooperation and competition in tourism in Saxony–Lower Silesian borderland. Selected problems.....	311
Emilia Bogacka: Cooperation in the area of public safety in the Poland–Germany borderland.....	320
Alina Kulczyk-Dynowska, Katarzyna Przybyła: Giant Mountains national parks (KPN and KRNAP) and the development of cross-border regional space	329
Anna Malina, Dorota Mierzwa: A comparative analysis of macroeconomic situation in Poland and neighbouring countries in the 20-year period of structural changes	341
Zbigniew Piepiora: The occurrence of natural disasters in Europe and the international cooperation in the field of counteracting their results	356

Jakub Piecuch, Łukasz Paluch: Determinants of social and economic development of the Mediterranean basin regions.....	365
Adam Dąbrowski: Globalization and regionalization.....	373
Krzysztof Malik: Chosen methods of regional development policy evaluation	393
Dorota Rynio: Problem regions in the face of a new paradigm of the regional policy in Poland	404
Piotr Rzeńca: Theme parks as a factor in the development of economy. An identification of the phenomenon	415
Renata Lisowska: The determinants of SME growth in marginalized regions illustrated with the example of Łódź Voivodeship	424
Aleksandra Koźlak: Transport as a factor of regional development	434
Adam Przybyłowski: Transport investments in Lower Silesian Voivodeship in the context of sustainable development strategy	449
Paweł Andrzejczyk: The significance of reverse logistics for balanced region development.....	459
Waldemar A. Gorzym-Wilkowski: Voivodeship spatial planning – the essence, opportunities and constraints	469
Andrzej Raszkowski: Selected aspects of the marketing orientation of territorial units	479
Krzysztof Wiktorowski: Regional and local identity as an element of sustainable development of the West Pomeranian region.....	490
Jan Polski: External effects in urban marketing.....	500
Danuta Stawasz: Regional differences in the development of Polish regions after the establishment of territorial self-government	508
Beata Bal-Domańska: Classification of Polish sub-regions (NUTS-3) by economic development level	519
Łukasz Mach: Application of the methods of multidimensional comparative analysis as a basis for parameters assignment of development potential of regions.....	529
Grażyna Karmowska: A comparison of the development of the subregions of West Pomeranian Voivodeship in 1999-2007.....	541
Ewa Mazur-Wierzbicka: Stimulating sustainable development in West Pomeranian Voivodeship by using good practices.....	551
Maria Kola-Bezka: Entrepreneurship as a factor of regional development on the basis of the survey results of the residents of Kuyavian-Pomeranian Voivodeship	562
Joanna Kosmaczewska: Entrepreneurship as a stimulus to tourism development in rural areas	572
Sandra Misiak: Professional activity of women in West Pomeranian Voivodeship.....	581
Agnieszka Skowronek-Grądziel: A comparative analysis of rural areas in the field of environment protection infrastructure	593

Justyna Danielewicz, Maciej Turała: Analysis of spatial differentiation of expenditure on education in Poland.....	601
Anna Majchrzak: Financial standing of counties in Greater Poland Voivodeship assessed with Ward's method.....	611
Marian Maciejuk: The structure of public aid for entrepreneurs in Poland in the period 2006-2009.....	622
Tomasz Kołakowski: Public aid granted to economic entities by Lower Silesian self-governments – dynamics and types of support.....	635
Andrzej Wasiak: Restructuring in PKP illustrated by the case of PKP Energetyka SA.....	644
Monika Murzyn-Kupisz: Activities aimed at preservation of cultural heritage and multiplier effects in the local and regional economy.....	657
Marcelina Zapotoczna, Joanna Cymerman: Using the multidimensional discriminant analysis for grouping housing cooperatives.....	667
Agnieszka Kłysik-Uryszek: Export activity of companies with foreign capital – regional differences in Poland.....	677

Tomasz Dorożyński

Uniwersytet Łódzki

POLITYKA SPÓJNOŚCI UNII EUROPEJSKIEJ A GOSPODARKA LOKALNA I REGIONALNA

Streszczenie: Głównym celem artykułu jest ocena roli polityki spójności Unii Europejskiej w stymulowaniu rozwoju regionalnego i lokalnego w Polsce w świetle zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego (JST). Artykuł składa się z pięciu części poświęconych kolejno: zadaniom JST w świetle poszczególnych ustaw, roli samorządu w kształtowaniu polityki gospodarczej na poziomie regionalnym i lokalnym, przesłankom realizacji polityki spójności UE, ocenie jej efektów oraz rekomendacjom dla administracji publicznej.

Słowa kluczowe: polityka spójności UE, samorząd terytorialny, gospodarka regionalna i lokalna.

1. Zadania samorządu w strukturze władzy publicznej

Głównym celem artykułu jest ocena roli polityki spójności Unii Europejskiej (UE) w stymulowaniu rozwoju regionalnego i lokalnego w Polsce w świetle zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego (JST). Przedmiotem pracy są rozważania na temat roli samorządu w gospodarce oraz oceny skuteczności unijnej polityki spójności, które zostały zakończone sformułowaniem wniosków i rekomendacji dla JST¹.

JST i ich związki, samorządowe zakłady budżetowe oraz inne samorządowe osoby prawne należą do sektora finansów publicznych. W związku z tym podlegają wszystkim rygorom ustawy o finansach publicznych, w szczególności w zakresie zarządzania środkami publicznymi. JST są zobowiązane do realizacji zadań zgodnie ze szczególnymi zasadami rachunkowości, planowania i sprawozdawczości obowiązującymi w sektorze finansów publicznych. Wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlep-

---

¹ Prezentowane wnioski i rekomendacje są częściowo wynikiem badań realizowanych w ramach projektu „Rola bezpośrednich inwestycji zagranicznych w kształtowaniu aktualnego i przyszłego profilu gospodarczego województwa łódzkiego”, współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS, oraz projektu „Zdolność Łodzi do konkurowania na jednolitym rynku europejskim”, współfinansowanego z grantu Prezydenta Miasta Łodzi. Projekty były realizowane przez Katedrę Wymiany Międzynarodowej UE z partnerami z innych jednostek naukowych w latach 2009–2011.

szych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów [Ustawa o finansach publicznych].

Ponadto JST są zobowiązane do postępowania zgodnie z zasadami jawności, przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania. Muszą zatem stosować prawo o zamówieniach publicznych. Dotyczy to wyboru wykonawców i realizacji odpłatnych umów na dostawy, usługi i roboty budowlane [Ustawa Prawo zamówień publicznych].

Od 1 stycznia 1999 r. obowiązuje w Polsce trójszczeblowa struktura samorządu terytorialnego. Oprócz wewnętrznego podziału administracyjnego obowiązuje w Polsce unijna klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych NUTS (*Nomenclature of Territorial Units for Statistics*).

Podstawową JST w Polsce jest **gmina**. Do jej zadań należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, w szczególności zaspokajanie potrzeb zbiorowych wspólnoty zamieszkującej gminę. Zadania własne gminy dotyczą m.in. [Ustawa o samorządzie gminnym]:

- ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami oraz ochrony środowiska,
- gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- wodociągów, zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków, utrzymania czystości i porządku oraz zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepłą i gaz,
- telekomunikacji,
- lokalnego transportu zbiorowego,
- ochrony zdrowia i pomocy społecznej,
- edukacji, kultury i turystyki, porządku publicznego, polityki prorodzinnej,
- promocji gminy oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Lokalną wspólnotą samorządową drugiego szczebla jest **powiat**. Wykonuje on zadania publiczne o charakterze ponadgminnym. Ma osobowość prawną i działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Najważniejsze zadania powiatu obejmują [Ustawa o samorządzie powiatowym]:

- promocję i ochronę zdrowia,
- pomoc społeczną,
- politykę prorodziną,
- wspieranie osób niepełnosprawnych,
- transport zbiorowy i drogi publiczne,
- kulturę oraz ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami,
- kulturę fizyczną i turystykę,
- geodezję, kartografię i katastrat,
- gospodarkę nieruchomościami,
- administrację architektoniczno-budowlaną,
- gospodarkę wodną,
- ochronę środowiska i przyrody,

- rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe,
- porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli,
- ochronę przeciwpowodziową,
- przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizację lokalnego rynku pracy,
- edukację publiczną.

Regionalną wspólnotę samorządową tworzą mieszkańcy województwa. W jej imieniu działają organy samorządu województwa. Zakres ich działania nie może naruszać samodzielności powiatów i gmin. Samorząd wojewódzki nie jest organem wyższego stopnia dla jednostek lokalnych i nie ma wobec nich uprawnień nadzorczych i kontrolnych. Realizuje zatem odrębne zadania, niezastrzeżone dla gmin, powiatów i administracji rządowej (np. wojewody). Zakres działalności samorządu województwa obejmuje m.in. pobudzanie aktywności gospodarczej, podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa, kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego. Ponadto samorząd regionalny odpowiada za politykę rozwoju regionu, na którą składa się [Ustawa o samorządzie województwa]:

- tworzenie warunków rozwoju gospodarczego, w tym polityka rynku pracy,
- utrzymanie i rozbudowa infrastruktury społecznej i technicznej o znaczeniu dla całego województwa,
- pozyskiwanie i łączenie środków publicznych i prywatnych w celu realizacji zadań z zakresu użyteczności publicznej,
- prowadzenie działań na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia obywateli,
- racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju,
- wspieranie rozwoju nauki i współpracy między sferą nauki i gospodarki, popieranie postępu technologicznego oraz innowacji,
- wspieranie rozwoju kultury i dziedzictwa kulturowego,
- promocja walorów i potencjału rozwojowego województwa,
- wspieranie działań na rzecz integracji społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

2. Samorząd a gospodarka regionalna i lokalna

Samorząd terytorialny ze względu na ustawowy zakres zadań własnych oraz możliwość realizacji dodatkowych zadań, m.in. przy finansowym wsparciu funduszy unijnych, pełni obecnie kluczową rolę w gospodarce regionu. Jest dysponentem środków publicznych, inwestorem i pracodawcą. Jego możliwości działania są ograniczone jedynie szczupłością środków oraz prerogatywami władz centralnych w zakresie tworzenia i egzekwowania prawa, w tym prawa gospodarczego.

Samorząd terytorialny może w sposób bezpośredni i pośredni wpływać na sytuację społeczną, gospodarczą i terytorialną poszczególnych obszarów przy wykorzystaniu dostępnych instrumentów prawnych, procedur administracyjnych i środków finansowych.

Wyróżnia się pięć sfer działania samorządu terytorialnego, które wpływają na klimat inwestycyjny na danym obszarze [Strzelecki (red.) 2008, s. 39–43]:

- regulacyjno-prawną,
- informacyjno-promocyjną,
- inwestycyjno-organizacyjną,
- finansowo-redystrybucyjną,
- koordynacyjno-rozjemczą.

Sfera regulacyjno-prawna obejmuje decyzje administracyjne i uchwały organów stanowiących, np. odnośnie do wysokości podatków lokalnych, opłat, czynszów, ulg i zezwoleń. Najważniejsze są jednak dokumenty strategiczne i przestrzenne plany zagospodarowania. Sfera regulacyjno-prawna wiąże się również z interwencjonizmem samorządowym i groźbą przeregulowania systemu gospodarczego.

Sfera informacyjno-promocyjna obejmuje marketing terytorialny i nowoczesne formy zarządzania jednostką. Znajduje coraz większe uznanie wśród samorządowców ze względu na konkurencję krajową i międzynarodową, współpracę gospodarczą, kulturalną, edukacyjną czy turystyczną. Samorządy lokalny i regionalny stają się centralnym ośrodkiem promocji i informacji o gminie, powiecie i województwie. Dysponuje on zazwyczaj najbardziej aktualnymi danymi statystycznymi i jakościowymi dotyczącymi wszystkich aspektów życia gospodarczego i społecznego danej wspólnoty samorządowej.

Sfera inwestycyjno-organizacyjna jest niezwykle ważna dla rozwoju lokalnego i regionalnego. Dotyczy wszelkiej aktywności związanej zarówno z działalnością inwestycyjną JST, jak i podmiotów powiązanych, np. zakładów publicznych, jednostek budżetowych, gospodarstw pomocniczych. Działania te powinny być realizowane zgodnie ze strategią rozwoju i wieloletnim planem inwestycyjnym. Sfera ta obejmuje również wspieranie przedsiębiorczości poprzez ulgi i zwolnienia z podatków, udzielanie gwarancji i poręczeń kredytowych, użyczanie nieruchomości komunalnych. Warunkiem uzyskania wsparcia jest dokonanie inwestycji na określonym obszarze, spełniającej odpowiednie kryteria, dotyczące np. jej wartości oraz liczby utworzonych i utrzymanych miejsc pracy.

Sfera finansowo-redystrybucyjna dotyczy przede wszystkim tworzenia i realizacji budżetu. Uzupełnia go wieloletni plan inwestycyjny. Obecnie coraz większą rolę odgrywają zewnętrzne źródła finansowania projektów, np. fundusze unijne. Administracja samorządowa może kształtować lokalną i regionalną politykę finansową, korzystać z różnych rynkowych instrumentów finansowych, np. z kredytów i obligacji, decydować o skali inwestycji publicznych i prywatnych oraz o sposobach ich finansowania.

Sfera koordynacyjno-rozjemcza obejmuje działania w zakresie koordynacji różnych przedsięwzięć gospodarczych. Ponadto JST może pełnić funkcję rozjemcy (arbitra) w sytuacji sporu lub konfliktu interesów, np. między przedsiębiorcami a mieszkańcami gminy. Rozwojowi tej sfery aktywności JST sprzyjają prestiż i zaufanie społeczne do przedstawicieli władzy lokalnej i regionalnej.

3. Przesłanki realizacji polityki spójności UE

Gospodarze znaczenie samorządu województwa znacznie wzrosło po wejściu Polski do UE. Obecnie pełni on kluczową rolę w realizacji unijnej polityki spójności.

UE realizuje politykę spójności we współpracy z krajami członkowskimi. Zgodnie z zasadą subsydiarności stanowi ona uzupełnienie krajowych polityk regionalnych. Polityka spójności UE jest tematycznie uporządkowanym działaniem mającym na celu przeciwdziałanie nadmiernym regionalnym dysproporcjom gospodarczym, jak również zapewnienie trwałego i zrównoważonego wzrostu, a także podnoszenie konkurencyjności wszystkich jej obszarów oraz UE jako całości.

W ramach polityki spójności UE są realizowane działania, które mają przyczynić się do ugruntowania pozycji konkurencyjnej czołowych regionów i do poprawy sytuacji oraz pobudzenia czynników wzrostu regionów peryferyjnych. Wymaga to powiązania interregionalnej polityki państwa na szczeblu centralnym z intraregionalną polityką rozwoju gospodarczego, prowadzoną przez administrację rządową i samorządową szczebla regionalnego i lokalnego. Sprzężenie to powinno dotyczyć poziomu zarówno koncepcyjnego, jak i realizacyjnego.

Do najważniejszych przesłanek polityki spójności UE należą **efektywność i równość** [Pelkmans 1997, s. 255–256].

Efektywność jest argumentem o charakterze ekonomicznym. Regionalne nierówności gospodarcze przyczyniają się do niewłaściwego wykorzystania czynników produkcji. Instrumenty polityki spójności poprzez mechanizm redystrybucji przyczyniają się do usuwania barier w rozwoju. Wówczas zasoby, które nie były wykorzystane lub były źle wykorzystane, mogą ponownie lub lepiej uczestniczyć w procesie produkcji. W ten sposób polityka spójności przyczynia się do efektywniejszej alokacji zasobów, a tym samym do wzrostu dobrobytu.

Równość jest przesłanką natury społecznej. Koncepcja integracji europejskiej zakłada m.in. solidarność i spójność społeczną, zgodnie z którymi dysproporcje nie są akceptowane. Można zatem przyjąć pewne minimalne, równe standardy dostępu do dóbr publicznych. Obszary, które nie są w stanie ich osiągnąć, otrzymują dodatkowe wsparcie poprzez mechanizm redystrybucji dochodów. Środki te mają przyczynić się do poprawy warunków życia oraz do wyrównywania szans. W ten sposób uzasadnia się wydatki na realizację działań w celu usuwania nierówności pomiędzy grupami społecznymi, regionami i państwami [Molle 2000, s. 442–443; Marszałek 2004, s. 226–227].

Polityka spójności znajduje więc uzasadnienie ekonomiczne i społeczne. Jest to jednak uwarunkowane akceptacją aktywnej roli UE i państw członkowskich w gospodarce, a tym samym zgodą na interwencjonizm. Mechanizm polityki spójności opiera się głównie na transferach, a zatem jej istotą jest redystrybucja dochodów w celu wspierania wybranych obszarów oraz grup społecznych.

W obecnym okresie programowania (2007–2013) samorząd województwa zarządza środkami, wdraża programy oraz realizuje projekty współfinansowane

z trzech instrumentów wsparcia unijnej polityki spójności, tj. z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz z Funduszu Spójności (Kohezji). Dwa pierwsze nazywane są funduszami strukturalnymi.

Fundusze strukturalne i pozostałe instrumenty polityki spójności pełnią rolę uzupełniającą w stosunku do działań realizowanych przez państwa członkowskie. Fundusze unijne nie zastępują zatem publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych ponoszonych przez państwa członkowskie i regiony.

Wykorzystanie instrumentów polityki spójności zależy w dużej mierze od władz centralnych (administracja rządowa) i regionalnych (samorząd terytorialny). Pełnią one funkcje instytucji pośredniczących i zarządzających funduszami europejskimi w Polsce.

Władze samorządowe na szczeblu lokalnym nie biorą bezpośredniego udziału w zarządzaniu środkami unijnymi. Mogą jednak pośrednio wpływać na sposób ich wydatkowania poprzez oddziaływanie na władze centralne i regionalne, przez realizację własnych projektów oraz poprzez wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla innych projektodawców.

4. Ocena polityki spójności UE

Ocena polityki spójności z punktu widzenia doświadczeń poszczególnych państw członkowskich i Unii Europejskiej nie jest jednoznaczna.

Kontrowersje budzą zwłaszcza nieudane próby osiągnięcia głównego celu, tzn. spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej. Nie oznacza to negacji wyników badań ekonometrycznych, które potwierdzają pozytywny wpływ polityki regionalnej na wzrost gospodarczy. Te i inne metody badawcze potwierdzają bowiem, że fundusze strukturalne przyczyniają się do wzrostu PKB na mieszkańca oraz do ograniczenia bezrobocia. Pozytywne rezultaty makroekonomiczne projektów unijnych były największe w państwach kohezyjnych i w regionach objętych celem 1. Cel 1 skierowany jest do regionów najuboższych, których PKB na mieszkańca jest mniejszy niż 75% średniej unijnej. Komisja Europejska, analizując alokacje funduszy strukturalnych i ich wpływ na regiony objęte wsparciem, wskazała również, że istnieje pozytywny wpływ polityki regionalnej na spójność społeczno-gospodarczą na obszarze UE (por. Raporty spójności z lat 1989–2007).

Istnieją jednak badania niezależne od Komisji Europejskiej, które kwestionują lub umniejszają pozytywny wpływ funduszy strukturalnych na procesy konwergencji. Boldrin i Canova, wykorzystując model regresji, przeprowadzili badanie na 185 regionach NUTS II w latach 1980–1996. Wyniki nie pozwoliły na stwierdzenie, że dysproporcje w rozwoju między regionami maleją. Boldrin i Canova konkludują, że polityka spójności pełni głównie rolę redystrybucyjną i opiera się przede wszystkim na przesłankach politycznych, a nie ekonomicznych. Podobnie badanie Canovy

i Marceta, obejmujące 144 regiony NUTS II w latach 1980–1992, nie pozwoliło bezsprzecznie potwierdzić tezy o konwergencji. Autorzy podkreślają jednak, że nie ma jednoznacznych dowodów na to, że brak polityki regionalnej mógłby spowodować dalsze pogłębianie się dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym między regionami państw członkowskich [Boldrin, Canova 2001].

Należy jednak podkreślić, że polityka spójności przyczynia się do większego zaangażowania kapitału publicznego i prywatnego w projekty rozwojowe. W latach 2000–2006 na każde 1 EUR zainwestowane w regionach celu 1. przypadają dalsze nakłady w wysokości ok. 0,9 EUR. W regionach objętym celem 2. dodatkowe nakłady nawet trzykrotnie przewyższały pierwotną wartość inwestycji [*Growing Regions...* 2007, s. viii].

Warto również wspomnieć o dość często pomijanym efekcie polityki spójności, tj. o tzw. konwergencji instytucjonalnej. Zasady polityki spójności sprzyjają bowiem poprawie jakości funkcjonowania systemu instytucjonalnego państw członkowskich, w szczególności dotyczy to monitorowania, ewaluacji oraz zarządzania finansowego [*Polityka spójności po 2013 r. ...* s. 19].

Polska jest obecnie największym beneficjentem polityki spójności UE (ok. 20% jej budżetu), zastępując Hiszpanię, która od 1989 r. była największym beneficjentem funduszy europejskich. W programowaniu funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na lata 2004–2006 Polska mogła wykorzystać (do końca 2008 r.) ponad 12,8 mld EUR. W ramach perspektywy finansowej na lata 2007–2013 Polska uzyska ponad 67 mld EUR. Łącznie ze środkami krajowymi średnioroczny poziom nakładów na politykę spójności wyniesie ok. 5% PKB.

Z raportów Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wynika, że w latach 2004–2008 wpływ polityki spójności na sytuację społeczno-gospodarczą regionów w Polsce był stosunkowo niewielki, głównie ze względu na szczupłość środków oraz harmonogram ich wydatkowania. Od 2008 r. wzrósł wpływ polityki spójności na wzrost gospodarczy, aktywność inwestycyjną i rynek pracy w Polsce. Największe efekty oczekiwane są dopiero w latach 2013–2015. Ponadto w najbliższych kilku latach efekt popytowy zostanie wzmocniony efektem podażowym. Przyczyni się to do zwiększenia siły oddziaływania polityki spójności na tempo wzrostu gospodarczego. W 2013 r. tempo wzrostu PKB wskutek wykorzystania środków unijnych ma być o 0,8–1,1 pkt proc. wyższe niż w sytuacji braku tych środków.

Inwestycje infrastrukturalne oraz bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorstw przyczyniają się do ożywienia aktywności inwestycyjnej w Polsce. Szacuje się, że w latach 2013–2014 nakłady brutto na środki trwałe mogą być większe nawet o około 23%. Polityka spójności może przyczynić się również do zmian strukturalnych w gospodarce. Oczekiwany jest przede wszystkim wzrost udziału sektora II (przemysł i budownictwo) w tworzeniu wartości dodanej brutto w relacji do sektora I (rolnictwo) i sektora III (usługi). Pod koniec bieżącego okresu programowania można oczekiwać wzrostu wskaźnika zatrudnienia o ok. 1,4–1,6 pkt proc. oraz redukcji

stopy bezrobocia o 2,1–2,5 pkt proc. w wyniku wydatkowania funduszy unijnych [*Wpływ polityki spójności...* 2010].

Do czerwca 2009 r. ponad 400 000 osób podjęło zatrudnienie wyłącznie w wyniku realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Analizy Ministerstwa Rozwoju Regionalnego pokazują również pozytywny wpływ dotychczas realizowanych projektów na innowacyjność polskiej gospodarki, na konkurencyjność przedsiębiorstw, w szczególności mikro, małych i średnich, na edukację, w tym wyrównywanie szans, oraz na rozwój infrastruktury transportowej. Warto też wspomnieć o pozytywnych trendach w strukturze zatrudnienia, o skokowym zwiększeniu rozmiarów inwestycji publicznych, o decentralizacji oraz wzmocnieniu finansowym i organizacyjnym jednostek samorządu terytorialnego. Projekty unijne realizowane w Polsce generują także korzyści dla podmiotów zagranicznych, głównie z państw członkowskich UE.

Według OECD najważniejszym wyzwaniem dla polskich regionów jest rozwój kapitału ludzkiego, innowacyjności i infrastruktury transportowej. Pomimo ogromnych zapóźnień w tych obszarach można wskazać pierwsze pozytywne efekty przedsięwzięć zrealizowanych dotychczas w Polsce z udziałem funduszy strukturalnych. W latach 2004–2008 zrealizowano w Polsce ponad 20 000 projektów innowacyjnych o wartości ok. 20 mld PLN. Do 2009 r. pomocą objęto ponad 13 000 mikroprzedsiębiorstw. W 80% z nich odnotowano wzrost zatrudnienia, a w 60% wzrost przychodów. Większość przedsiębiorstw korzystających ze wsparcia unijnego poprawiło wskaźniki ekonomiczne, np. wartość sprzedaży, zyskowność. Prawie 40% projektów w obszarze zasobów ludzkich i rynku pracy związanych było z podnoszeniem kwalifikacji. Do czerwca 2009 r. zbudowano i wyremontowano ok. 5000 km dróg oraz ponad 600 km torów kolejowych [*Efekty polityki spójności...* 2009].

Doświadczenia okresu przedakcesyjnego oraz programowania 2004–2006 pozwoliły na wypracowanie dość sprawnego systemu wykorzystania instrumentów polityki spójności. Główne jego niedoskonałości dotyczą procedur, które są skomplikowane i długotrwałe. Przyczyniają się zatem do wzrostu kosztów obsługi całego systemu. Problemem polityki spójności jest również prymat kontroli nad efektywnością. Bariery związane są z przepisami, które nie wynikają z zasad polityki spójności, lecz z innych obszarów, np. ochrony środowiska, zamówień publicznych, pomocy publicznej. Prowadzi to do sytuacji, w których prawidłowość zastosowanych procedur jest istotniejsza od merytorycznego zakresu projektu.

Podsumowując, większe niż przeciętne w UE tempo wzrostu gospodarczego w ostatnich latach w Polsce przyczyniło się do nadrobienia części dystansu rozwojowego względem pozostałych państw członkowskich. Pewien udział w tym procesie miała unijna polityka spójności. Jednak, co warto podkreślić, napływ funduszy strukturalnych i innych instrumentów nie był w stanie zahamować pogłębiania się różnic między regionami w Polsce.

5. Podsumowanie

Mimo wad polityka spójności jest ogromną, zapewne niepowtarzalną szansą dla polskich regionów. Jej wykorzystanie zależy w dużej mierze od administracji rządowej i samorządowej. Aby wzmocnić efektywność polityki spójności UE i jej wpływ na rozwój regionów, należy:

- 1) skoncentrować fundusze na kilku (3–5) priorytetach (np. badania i rozwój, edukacja, przedsiębiorczość, infrastruktura);
- 2) wzmocnić rolę samorządu terytorialnego w kształtowaniu polityki spójności;
- 3) zwiększyć alokację na programy regionalne oraz zróżnicować formy wsparcia w zależności od potrzeb i specyfiki poszczególnych obszarów;
- 4) skoordynować działania w ramach poszczególnych instrumentów finansowych;
- 5) zwiększyć znaczenie merytorycznej zawartości projektu oraz jego efektów na wszystkich etapach ewaluacji;
- 6) poprawić sposób oceny i wyboru projektów;
- 7) uprościć procedury dotyczące dokumentowania przebiegu projektu i rozliczania wydatków;
- 8) wprowadzić system wsparcia dla wybranych projektodawców. Powinien on objąć podmioty, które przygotowały innowacyjne i ważne z punktu widzenia rozwoju regionu i kraju projekty, a nie posiadają odpowiedniego zaplecza organizacyjnego i zasobów finansowych niezbędnych do ich realizacji;
- 9) utworzyć system motywacyjny dla najlepszych beneficjentów.

Władze samorządowe na szczeblu lokalnym nie biorą bezpośredniego udziału w zarządzaniu środkami unijnymi. Mogą jednak pośrednio wpływać na sposób ich wydatkowania poprzez oddziaływanie na władze centralne i regionalne, poprzez realizację własnych projektów oraz poprzez wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla innych lokalnych projektodawców. Zwiększenie roli funduszy europejskich w rozwoju wymaga od władz lokalnych przede wszystkim:

- 1) powiązania inwestycji publicznych z potrzebami podmiotów gospodarczych;
- 2) lepszego dopasowania projektów dotyczących rynku pracy do potrzeb pracodawców;
- 3) wsparcia dla projektów obejmujących np. kilka gmin i powiatów, całą aglomerację oraz dla lokalnych (regionalnych) systemów produkcyjnych;
- 4) wsparcia merytorycznego i organizacyjnego dla lokalnych podmiotów, np. dla organizacji pozarządowych;
- 5) inicjowania współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej;
- 6) utworzenia lokalnego forum polityki spójności;
- 7) wzmocnienia współpracy przedsiębiorstw oraz jednostek naukowo-badawczych w zakresie wspólnych projektów;
- 8) zapewnienia stabilności i profesjonalizmu kadr lokalnej administracji publicznej.

Literatura

- A new partnership for cohesion – convergence, competitiveness, cooperation*, Third Report on Economic and Social Cohesion, European Commission, Luxembourg 2004.
- Boldrin M., Canova F. [2001], *Inequality and convergence in Europe's regions: reconsidering European regional policies*, "Economic Policy" no. 32, Centre for Economic Policy Research, April.
- Efekty polityki spójności UE w Polsce*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2009.
- Growing Regions – growing Europe*, Fourth Report on Economic and Social Cohesion, European Commission, Luxembourg 2007.
- Marszałek A. (red.) [2004], *Integracja europejska*, PWE, Warszawa.
- Molle W. [2000], *Ekonomika integracji europejskiej*, Fundacja Gospodarcza, Gdańsk.
- Pelkmans J. [1997], *European Integration, Methods and Economic Analysis*, Longman.
- Polityka spójności po 2013 r. Pożądane kierunki reformy*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2008.
- Sixth Periodic Report on the Social and Economic Situation and Development of the Regions of the Community*, European Commission, Brussels 1999.
- Strzelecki Z. (red.) [2008], *Gospodarka regionalna i lokalna*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa.
- The impact of Structural Policies on Economic and Social Cohesion in the Union 1989–99*, European Commission, Brussels 1997.
- Unity, solidarity, diversity for Europe, its people and its territory*, Second Report on Economic and Social Cohesion, European Commission, Luxembourg 2001.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, DzU 2009, nr 157, poz. 1240 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, DzU 2010, nr 113, poz. 759 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, DzU 2001, nr 142, poz. 1591 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, DzU 1998, nr 91, poz. 578 z późn. zm.
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, DzU 1998, nr 91, poz. 576 z późn. zm.
- Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy Polski w latach 2004–2015 w świetle wyników badań ekonometrycznych*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2010.

THE ROLE OF EU COHESION POLICY IN REGIONAL AND LOCAL ECONOMY

Summary: The European Union delivers its cohesion policy in cooperation with the member states. According to the principle of subsidiarity, it is complementary to national regional policies. The cohesion policy of the European Union focuses on specific areas and is aimed at preventing excessive regional economic disparities as well as at ensuring permanent and sustainable growth and increasing competitiveness of all its regions and the EU as a whole. The cohesion policy is aimed at the consolidation of the competitive position of the leading regions and also at improving the situation and stimulating growth factors in peripheral regions. It requires linking interregional policy of the state, implemented at the central level, with intraregional policy of economic development conducted by the government and local government administration at regional and local levels. The main aim of this article was to evaluate the role of EU Cohesion Policy in local and regional economy in the light of local government activities and tasks.

Keywords: EU Cohesion Policy, local government, regional and local economy.